

Intervju, Wolfgang Petritsch, visoki predstavnik za BiH: "Krajnji rok za promjene entitetskih ustava 18. april"

Sasvim je jasno da Izborni zakon postavlja određene rokove koje je potrebno ispoštovati. Govorim o 18. Aprilu, kada će Izborna komisija objaviti tačan datum održavanja izbora u oktobru ove godine. Stoga se, sa amandmanima moramo završiti do 18. Aprila, t to je zadnji dan kada se sve mora završiti, rekao je Petrič

SARAJEVO – Wolfgang Petrič, Visoki predstavnik u BiH, u posljednjih mjesec dana bio je medijski eksponiran, čini se, jednako koliko i za sve prethodno vrijeme svog mandata u BiH. Isključivi razlog tome su, kao što je to javnosti poznato, mukotrpni i iscrpljujući međuentitetski pregovori o promjenama entitetskih ustava i njihovog usklađivanja sa Ustavom BiH. U intervjuu za "Nezavisne" Petrič govori o aktuelnom političkom trenutku u BiH, nastalom nakon što su poslanici Narodne skupštine RS usvojili amandmane na Ustav RS što je, potom, izazvalo burne reakcije čelnika federalnih stranaka.

NN: Gospodine Petriču, da li su amandmani usvojeni u Skupštini RS u koliziji sa Sarajevskim sporazumom, kako to tvrdi Alijansa?

PETRIČ: Nakon detaljne analize i procjene amandmana koje je donijela Narodna skupština RS, jasno je da postoje određeni ozbiljni nedostaci i, isto tako, da je potrebno dodatno pojasniti određena pitanja. Upravo su to istaknule stranke iz Federacije i to je ono i što su moji stručnjaci ustanovili. Preciznije, stručnjaci OHR su ustanovili da je RS zaista napravila korak naprijed, međutim, još uvijek nije došla do

tačke kada bi se moglo kazati da je to potpuna implementacija Sporazuma. To je svakako razlog što sam tokom vikenda razgovarao sa čelnicima Federacije, pa onda ponovo juče sa tri lidera stranaka iz FBiH koji su u potpunosti prihvatili Sporazum. Njima sam istovremeno rekao da imaju obavezu da bez odlaganja nastave sa aktivnostima u vezi donošenjem amandmana na Ustav Federacije, bez odlaganja. Ja, jednostavno, ne mogu prihvatiti ništa što bi bilo manje od potpuno implementacije Sporazuma, a on predstavlja rezultat izuzetno pozitivnog kompromisa, što je u skladu sa evropskim standardima. Sporazum je sada na stolu, mi ne možemo dalje voditi pregovore, jer se on sada mora implementirati.

NN: S obzirom da se bliži dan kada će Izborna komisija objaviti tačan datum početka narednih izbora, postoji li rok do kada se amandmani moraju korigovati?

PETRIČ: Sasvim je jasno da Izborni zakon postavlja određene rokove koje je potrebno ispoštovati. Govorim, znači, o 18. aprilu, kada će Izborna komisija objaviti tačan datum održavanja izbora u oktobru ove godine. Stoga, sa amandmanima moramo završiti do 18. aprila, i to je zadnji dan do kada se sve mora završiti i do kada amandmani moraju biti poznati. Ukoliko se taj rok ne može ispoštovati, onda bi želio čuti prijedloge od strane domaćih vlasti: kako misle ispoštovati Izborni zakon i Ustav, te održati izbore na vrijeme, a istovremeno osigurati da su ustavne promjene u entitetima sprovedene?

NN: Mnogi su od Vas tražili da iskoristite šira ovlaštenja u razgovorima o promjenama ustava. Vi to niste učinili?

PETRIČ: Sasvim je jasno da međunarodna zajednica želi da ja budem posrednik, a ne osoba koja će to implementirati. BiH se nalazi pred novom erom, erom domaće, lokalne odgovornosti i kritike javnosti su ispravne kada kažu da se stvari polagano kreću. Za mene bi bilo vrlo lako nametnuti rješenja, ja imam pravo i mandat da tako postupim, no, međutim, to nije način

koji će BiH odvesti u demokratsku budućnost. Jedini ispravan način je angažman i učešće u teškim pregovorima i to u duhu zajedničkom razumijevanja, tolerancije i, na kraju, obavljanja posla. Upravo bi javnost to pitanje trebala postaviti svojim političarima, stimulirati ih, tražiti od njih da učine nešto više i brže, u interesu ove zemlje i građana, kako bi i oni dobili bolje životne standarde što prije.

NN: Stranka za BiH najavila je da će, ukoliko ne budete suspendovali i korigovali amandmane usvojene u NSRS, povući potpis sa sarajevskog Sporazuma. Vjerujete li da će se tako nešto desiti?

PETRIČ: Smatram da su sve stranke odgovorne za ispunjenje očekivanja građana ove zemlje i međunarodne zajednice. Očekujem da u potpunosti implementiraju slovo i duh tog sporazuma, jer nema više vremena za poigravanje, niti za razmatranje povlačenja potpisa. Očekujem potpuni angažman svih odgovornih političara da taj sporazum pretvore u uspjeh.

NN: Šta sa onim ostalim strankama koje nisu potpisale Sporazum?

PETRIČ: Sporazum svakako označava veliki napredak, u smislu uspostave istinski demokratske, građanske države BiH, što uzima u obzir u obzir legitimna, kolektivna prava svih naroda, u cijeloj zemlji. Znate, stranke kao HDZ, SDA i SDS, ne mogu biti zainteresovane za demokratski napredak u ovoj zemlji, osim ukoliko se temeljito ne promijene, odnosno, ukoliko iz temelja ne promijene svoj stranački program. Očigledno je da do sada to nisu uradile, ono što one rade je da same sebe eliminišu iz procesa poboljšanja demokratskih vrijednosti u zemlji. Nadam se da će HDZ uvidjeti da su napravili ozbiljnu grešku i da će dati svoj glas za Sporazum u parlamentu, jer će to biti posljednja šansa za njih kada to mogu uraditi.

NN: Moraju li sve stranke potpisati sarajevski Sporazum da bi on do kraja bio validan?

PETRIČ: Ne, ne, to je politički sporazum koji su postigli politički lideri glavnih stranaka i ko god želi može slobodno pristupiti Sporazumu i potpisati ga. Ali Odluka Ustavnog suda traži implementaciju te odluke od strane dva entitetska parlamenta.